N°. 3525. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

WOENSDAG 8 DECEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

1½

AMSTERDAM, 7 December.

De gansche zitting van gisteren is door de Tweede Kamer besteed aan eene algemeene beraadslaging over de VIIe afdeeling van 't ministerie van Binnenlandsche Zaken, dat is, over het *Onderwijs*. De voornaamste plaats bekleedde daarin de Delftsche akademie, die door de meeste sprekers, ten minste met één woord, door sommigen zeer uitvoerig werd besproken. De heer van Hoëvell, onder anderen, besteedde daaraan eene vrij uitgebreide verhandeling. Vooraf had de heer Blaupot ten Cate geklaagd, dat de verbeteringen, die het onderwijs behoeft, een zoo tragen gang hebben genomen. Hij is derhalve geneigd de Regering tot spoed aan te sporen, zonder dat hij spoed durft vragen; hetgeen den spreker met zich-zelven in strijd brengt. Dat is de fout ook van den heer Hoekwater, die de akademie van Delft heeft verdedigd tegen sommige aanvallen. Hij getuigt dat het oogenblik niet geschikt is om te spreken over de reorganizatie dier akademie; hij wil daarover dan ook niet spreken; en toch, ten spijt daarvan, heeft hij daarover wel zeer nadrukkelijk gesproken. Het is de heer van Hoëvell, die de zaak *ex professo* heeft behandeld. Hij somt eenige fouten op, die, naar zijn oordeel, der Delftsche akademie aankleven.

Men heeft in de eerste plaats, toen deze opgerigt werd, eene bestaande en, hoewel onvolledige, toch nuttig werkende school te Soerakarta opgeheven. Het is geschied om de jonge lieden te noodzaken het onderwijs in Europa te gaan ontvangen. Hij keurt dit af; naar onze overtuiging, te *absoluut*. Wij deelen de overtuiging van den minister van Koloniën, den heer Rochussen, dat de hooge beambten in Europa moeten worden gevormd. Wij gaan zelfs verder, wij meenen dat het meerendeel der Oost-Indische ambtenaren in Europa moet zijn opgevoed. En wij vragen dat niet slechts omdat de Europeesche ontwikkeling den geest hooger opvoert; maar daarenboven ook nog, omdat de Oost-Indische ambtenaar moet vervuld worden met Nederlandsche begrippen. En hoe zal dat duurzaam kunnen geschieden, indien in de Oost geslachten van ambtenaren groeijen en sterven en zich voortplanten zonder ooit het moederland te zien? Wil men onze koloniën aan Nederland met onverbreekbare banden gehecht houden, dan moet de Europeesche bevolking van Java leven van ons leven! Maar hoe zal dat kunnen geschieden, als ginds zich eene maatschappij vormt, die zich langzamerhand van onze maatschappij vervreemdt?

Een tweede fout wordt door hem gezegd, daarin te bestaan, dat de akademie uit heterogene bestanddeelen is zamengesteld; namelijk zij moet civiele ingenieurs voor 't moederland, en tevens Oost Indische ambtenaren vormen. Bij de oprigting der akademie was het eerste hoofddoel, het tweede toevoegsel. Inmiddels is in de praktijk het hoofddoel ondergegaan in het bijvoegsel.

De derde fout, en deze noemt hij eene voorname, is, dat aan de akademie dit monopolie verbonden is, dat alleen bij haar het radikaal kan worden verkregen benoodigd om te kunnen opklimmen tot hooge bedieningen. Wat ons betreft, wij noemen dat geen fout, in zoover men daardoor de ambtenaren dwingt hunne vorming in 't moederland te komen zoeken. Maar wel is 't eene fout voor zoo ver men elke andere vorming en opleiding uitsluit, die in 't moederland, maar niet te Delft zou zijn verkregen. Voor dit laatste is dat monopolie bepaaldelijk af te keuren, omdat het tot eenzijdige studiën en zelfs tot verslapping der studiën leidt. Maar ongelukkig ligt dat monopolie in de rigting van onze eeuw. Sinds de godsdienst buiten den Staat gezet is, treedt de staatsleer op als het dogma van den Staat. Dat wil zeggen, er is een streven om alléén dat onderwijs goed te keuren, dat namens den Staat gegeven wordt. In dat systeem worden de vrije krachten afgesneden en verworpen. En wat is het gevolg? Men vindt het in de klagten die over 't onderwijs te Delft loopen. Dat onderwijs slaapt in, bij gemis van konkurrentie.

Eene vierde fout bestaat hierin, dat het programma van het onderwijs veel te uitgebreid is. Wij zijn het daarin met den spreker volkomen eens. Men vordert van alle leerlingen studiën, waarvan zij welligt nooit nut zullen kunnen hebben, en dat zonder te vragen of de jongelieden er aanleg voor hebben al of niet, of 't voor het door hen uitgekozen vak al of niet dienstig kan zijn. Maar dat is ook al weer eene kwaal van onze eeuw, die zich niet alleen aan de akademie van Delft openbaart. Zij begint aan de lagere dorpschool en doorloopt den geheelen kring van het onderwijs, ten schade van het verstand en van de wetenschap, omdat men der menschelijke natuur geweld aandoet. Al wat van een kind naar zijn stand en aanleg te veel gevraagd wordt, is schadelijk voor de behoorlijke ontwikkeling van hetgeen hij later werkelijk zal behoeven te kennen.

Een vijfde punt is, dat de akademie van den beginne verkeerd is opgezet. Men schijnt daarbij zonder plan te zijn geweest, daar nu en dan wat aan toevoegende, niet naar gelang van de behoefte, maar naar gelang van het geld, dat men in kas had. De spreker trekt daaruit tweederlei gevolg: 1°. dat het onderwijs aan de akademie gebrekkig is; 2°. dat er weinig lust voor studie heerscht. In allen geval meent hij te hebben betoogd, dat de akademie niet heeft beantwoord aan hetgeen men er van verwacht heeft. Zij heeft, naar zijn oordeel, geen genoegzaam getal, noch bijzonder bekwame ambtenaren geleverd.

Dit laatste wordt hem, onder meer andere zaken, betwist door de heeren Wintgens, Duymaer van Twist en den minister van Koloniën. Allen erkennen dat de inrigting der akademie gebrekkig is, en dat zij eene reorganizatie behoeft. Maar zij meenen, dat de akademie te zeer van hare schaduwzijde wordt voorgesteld, dat zij beter is dan waarvoor zij gehouden wordt, en dat zij vele ambtenaren heeft opgeleverd, die zich onderscheiden en veel beloven.

Wij nemen het gaarne aan. Maar het is toch wenschelijk, dat bij de reorganizatie op sommige, hoewel niet alle wenken, door den spreker gegeven, gelet worde.

Een tweede punt, dat gisteren is ter spraak gebragt, betreft de regeling van de *bewaarschool* en van het *middelbaar* en *hooger onderwijs*. Verscheidene sprekers hebben daarop aangedrongen. De minister heeft beloofd, dat hij doen zal wat hij kan, en inmiddels medegedeeld, dat hij in de voorbereiding der verlangde wetsvoordragten reeds een eind wegs is gevorderd.

Een derde punt betrof de uitvoering van de wet op het *lager onderwijs*. Algemeen is de klagt over gebrek aan hulponderwijzers. De heeren van der Veen en Zijlker hadden daarop vooral het oog; terwijl de heer Sloet meer bijzonder acht geeft op het financiëele gedeelte der wet met betrekking tot de onderwijzers.

Wij hebben altijd gezegd, dat de wet slecht was, en in de praktijk zou en moest tegenvallen. De aanvankelijk verkregene uitkomsten bewijzen dit allezins. Men meent in 't gebrek van onderwijzers te zullen kunnen voorzien door het oprigten van kweekscholen. Dat is eene illuzie. Hoe beter de kweekscholen zullen zijn ingerigt, hoe hooger het onderwijs daar zal worden opgevoerd, hoe minder onderwijzers daar zullen worden voortgebragt. De oorzaak daarvan is klaar. Wat geeft het onderwijs aan een knap man? Ter naauwernood een gering fatsoenlijk bestaan en in den regel een zorgelijk leven in een bekrompen stand; terwijl de kansen om een fortuin te maken en hooger op te klimmen, uiterst zeldzaam zijn. Van zulke menschen vordert men nu al de kundigheden, die hen met eenigen ijver te regt kunnen helpen in elken anderen stand, maar overvloedige gelegenheid bestaat tot een ruimer inkomen, tot het maken van fortuin, tot het opklimmen in de hoogste standen der maatschappij. Dáár zit het euvel, waaraan ons lager onderwijs mank gaat. Men wijst op de afgelegde examens, en meent dat er velen zijn afgewezen bij gebrek aan opleiding, en dat daarom kweekscholen noodig zijn. Maar men dient toch voor oogen te houden, dat velen van de knapste kweekelingen, in de laatste jaren, de school verlaten hebben, om plaats te nemen in den handel, in de nijverheid, in de telegrafie, in de civiele genie, enz. enz. Die met den meesten aanleg en kennis waren bedeeld, hebben buiten de school eene andere, eene meer voordeel belovende loopbaan gekozen. Wie kan het misprijzen? Hoe hooger men het onderwijs opvoert, hoe moeijelijker het worden zal om veel belovende jongelieden in de lagere school te houden, dewijl zij met hunne verkregene en onmisbaar gemaakte kundigheden overal elders een betere toekomst zullen vinden. Het zal niet veel baten, dat men de inkomsten der onderwijzers naar de voorschriften der wet eenigzins verbetert. Want al die verbeteringen zullen hen slechts voor gebrek behoeden, maar hun geen overvloed in hun stand geven. Hoe men de zaak ook keere en wende, het bestaan van den onderwijzer zal in den regel zoo bekrompen zijn en blijven, dat er bezuiniging, en nog eens bezuiniging en altijd bezuiniging aan de orde van den dag is. En nu moge men al schoone redevoeringen houden over de verhevenheid en nuttigheid van den onderwijzersstand; in de maatschappelijke betrekkingen blijft hij toch in den regel iemand die niet geklassificeerd is en zweeft in dat onaangenaam onzekere, waarin men staat boven en toch gelijk is met den kleinen burgerstand. Daarenboven is het schoolwerk voor den grooten hoop der onderwijzers, die niet weten in te dringen in de karakters der kinderen, zeer eentoonig en, laat het hen-zelven zeggen, op den duur vervelend. En van zulke slecht betaalde personen wordt zoo veel kennis gevorderd, dat die kennis genoegzaam is om in vele anderen standen vooruit te gaan, en carrière te maken! Dat is immers de deur open zetten voor alle jonge lieden van aanleg om de school te ontvlugten en elders fortuin te gaan zoeken. Wij zouden onder onze bekenden er velen kunnen opnoemen, die dat gedaan hebben en er zich wel bij bevinden. Wij vreezen, dat men al meer en meer dien weg zal inwandelen, naar gelang men van den onderwijzersstand meer zal vorderen. Wat toch is het geval? Men eischt van hen de wetenschappelijke beschaving aan een hoogeren stand eigen, om met die hooger beschaving in de bekrompenheid van den minderen stand te leven! Weet men wat dat in Frankrijk heeft uitgewerkt, waar men ook zulken eisch gesteld had? Men raadplege de revolutie van 1848, en men zal bevinden, dat dit fraaije stelsel van onderwijs van de meeste dorpschoolmeesters gemaakt heeft de steunpilaren van het socialismus op de dorpen. Wij hopen dat deze les niet met zoo vele andere verloren zal gaan.

De *Courrier de la Meuse* van 4 dezer behelst over de *Mortara-quæstie* het volgende, dat de *Amsterdamsche Courant* op "goede gronden", zeer *naauwkeurig* acht:

"Verscheidene dagbladen hebben berigt, dat de Nederlandsche gezant te Rome van ons kabinet in last gekregen had om eenige stappen bij de Pauselijke Regering ten voordeele van den jeugdigen Mortara te doen. Het feit is in zoo verre waar, dat de Nederlandsche gezant in last heeft aan genoemd goevernement te verzoeken, de noodige maatregelen te willen nemen om zoodanige gevallen in het vervolg te voorkomen.

"Uit geloofwaardige bron, ontvingen wij volledige berigten omtrent de stappen door vreemde mogendheden in deze aangelegenheid gedaan. Namelijk: Twee diplomaten hebben aan het Vatikaan hunne warme belangstelling in het lot van den jongen Martara te kennen gegeven, in bewoordingen die evenwel aan geen diplomatiesch vraagstuk, of aan eene afkeuring van het gehouden gedrag der Pauselijke Regering hunnerzijds zouden kunnen doen denken. De eerste dezer diplomaten is de Fransche, de tweede de Nederlandsche gezant.

"De heer de Gramont heeft, toen de Mortara-quæstie ontstond, mondelinge ophelderingen aan den Kardinaal-sekretaris van Staat, gevraagd, nopens de beginselen en de wetgeving bij de handelingen van het Hof van Rome gevolgd, en is over dit onderhoud geheel voldaan geweest. Hij heeft zich vervolgens persoonlijk overtuigd, dat het kind goed behandeld werd.

"Hiertoe heeft zich in deze zaak de handeling van Frankrijk bepaald. Bevreemdend zijn dus de dreigende zinspelingen van het liberalismus op de Fransche bajonnetten, en het Fransche zwaard, dat men zoo gaarne tegen den Paus zou zien ontblooten. Maar ik herhaal,

dat van de zijde van het Fransche goevernement noch opvorderingen, noch afkeuring zijn uitgegaan; geen enkele Nota is ter zake van het kind van Bologna tusschen de beide kanselarijen gewisseld.

»De minister der Nederlanden, graaf du Chastel, heeft de Romeinsche Regering dringend verzocht zorg te dragen dat soortgelijke gevallen als dat van Mortara niet meer konden geschieden. Het Romeinsch bewind heeft den graaf verzekerd, dat de wetten nopens de Israëlieten ter voorkoming van klandestinen doop, streng zouden gehandhaafd worden; er zijn dienvolgens bevelen gegeven dat al de Christen-dienstboden, die in Joodsche gezinnen dienen, zullen worden opgezocht en van hunne meesters gescheiden."

Dezer dagen werd in sommige dagbladen het berigt gelezen, dat het model van het standbeeld voor den dichter Tollens, door den heer J. Strackée te Rotterdam vervaardigd, van daar naar Antwerpen was overgevoerd, om er in de werkplaats van den heer Rousseaux in marmer te worden overgebragt. Wij zijn in de gelegenheid gesteld, omtrent dit model het navolgende mede te deelen. Toen in de maand Oktober 1857 de centrale kommissie voor de oprigting van een standbeeld voor Tollens te Rotterdam en van een eenvoudig gedenkteeken op het graf des dichters te Rijswijk bevond, dat het bedrag der ingeschreven bijdragen, ook wanneer men rekende op de vermoedelijke opbrengst van nog te wachten inschrijvingen in de overzeesche bezittingen, in België en in sommige steden onzes vaderlands, na aftrek van het tiend gedeelte, voor het gedenkteeken op het graf bestemd, niet toereikend zou zijn om daaruit een metalen standbeeld van genoegzame beteekenis te bekostigen, besloot zij tot het doen vervaardigen van een 10 voet hoog standbeeld in marmer, te plaatsen op een eenvoudig voetstuk.

De heeren beeldhouwers J. Strackée te Rotterdam en E. Lacomblé te 's Gravenhage werden uitgenoodigd, het ontwerp voor zulk een standbeeld, vóór den 1sten Januarij 1858 bij de kommissie in te zenden. Beide heeren gaven aan die uitnoodiging gehoor, ja meer dan dat. Ieder van hen zond twee modellen in; één van de ontwerpen des heeren Lacomblé was dat van een gedenkteeken, in plaats van een standbeeld. De kommissie bepaalde hare keuze op een van de ontwerpen van den heer Strackée, die derhalve met de uitvoering van het standbeeld werd belast, terwijl aan den heer Lacomblé, behoudens de goedkeuring van een later in te leveren model, voorloopig de vervaardiging van het gedenkteeken op het graf te Rijswijk werd toegezegd.

De heer Strackée aanvaardde met allen ijver de hem opgedragen taak, en in den loop van den afgeloopen zomer naderde het model, op de helft der ware grootte (die intusschen eenigzins gewijzigd en met een paar voeten vermeerderd was geworden), zijne voltooijing. Den 23sten Oktober jl. werd de kommissie opgeroepen, om haar oordeel over den arbeid des beeldhouwers uit te spreken; zij achtte zich gelukkig, zich te kunnen vereenigen met de gunstige meening, welke de heeren L. Roijer, beeldhouwer te Amsterdam, en Louis Gallait, de beroemde Belgische schilder, daaromtrent hadden geuit. Op enkele onbeduidende wijzigingen na, werd het model van den heer Strackée goedgekeurd.

De pose, door dezen voor het beeld gekozen, is hoogst eenvoudig. Tollens staat, blootshoofds en in een gewoon modern huisgewaad, met een lossen das om den hals, en met het hoofd eenigzins voorover gebogen. De houding is die van nadenken, met een zweem van inspiratie. De regterhand, die zoo even nog langs het lijf nederhing, schijnt zich onmerkbaar en onwillekeurig op te heffen, als om met de stift, die er in rust, eene gedachte, een wordenden kunstvorm, op te teekenen. De linkerhand steunt op de hoogte van de heup op een afgeknotten boomstam De gelijkenis van het gelaat is hoogst gelukkig, en herinnert aan den dichter op den leeftijd, toen zijne gaven in den vollen bloei der ontwikkeling verkeerden. De geheele opvatting van den heer Strackée is waardig en edel, zijn beeld, eenvoudig, maar noch stijf noch levenloos van houding, is eene zuivere afspiegeling van de kalme bezieling des dichters. Juist daardoor, dat er uitdrukking, persoonlijk gemoedsleven in die vormen is weêrgegeven, ontzeilde de kunstenaar de gevaarlijke klippen, waarop het modern kostuum, het realisme, dat men in onze dagen ook in de beeldhouwkunst verlangt hem zoo ligt had kunnen doen stranden. De uitvoering beantwoordt aan de opvatting, de teekening van hoofd en handen is korrect, de plooijen van de kleeding zijn zuiver en juist, het mouvement natuurlijk. Wanneer de uitvoering in marmer op de ware grootte beantwoordt aan de verwachtingen, waartoe het model regt geeft, gelooven wij, dat den heer Strackée die lof zal te beurt vallen, van een moeijelijk vraagstuk op eene bevredigende wijze te hebben opgelost. (*K. en Letterb.*)

Heden wordt van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der cirkulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden eene gedrukte opgaaf betreffende den handel en de scheepvaart van Groot-Britanje en Ierland over de maand en de tien maanden, geëindigd den 31 Oktober 1858.

Wij vernemen, dat aan de volgende generaals, hoofden verdere officieren, magtiging is verleend om, overeenkomstig het bepaalde bij kon. besl. van 19 Nov. 1844, n°. 46, het cijfer in het daarbij bedoeld vroeger aan hen uitgereikt onderscheidingsteeken te doen verwisselen, als: dat van XL in XLV aan den generaal-majoor J. W. Grunebosch; dat van XXXV in XL aan de generaals-majoor M. baron van Geen, J. J. Demoulin, E. van Löben Sels; de kolonels C. P. Winckel, J. F. Scharten; en de luit.-kolonels C. Yske, E. Mekern en P. Noot; dat van XXX in XXXV aan den kolonel J. J. Hinlopen, de luit.-kol. D. W. F. Pichot, C. P. F. G. van Emden; L. Sweemer, A. H. Drijfhout van Hooff, P. H. van der Meulen; de majoors J. H. L. de Jongh, H. Benier, W. C. Weier, H. F. N. de Ronde, P. G. Callenfels, J. Burgers, J. C. Launspach, A. C. W. L. J. F. Kellner en A. H. Lieshout; de kapiteins J. P. F. Francke, W. H. Köster en A. E. André de la Porte; benevens aan den officier van gezondheid 1e klasse, G. W. van der Grijp.

In de maand Nov. jl. hebben binnen de gemeente Amsterdam plaats gehad 745 geboorten (behalve 56 leveloos aangegeven), 810 sterfgevallen, 253 huwelijken, echtscheiding 5.

Z M. heeft A. Stoffregen erkend als konsul-generaal van Rusland in het Koningrijk der Nederlanden.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 6 December.

In de zitting van heden zijn voortgezet de beraadslagingen over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1859.

Bij de behandeling der VIIde afdeeling (*Onderwijs*) in het algemeen voerden het woord de heeren: Blaupot ten Cate, Hoekwater, van Hoëvell, van der Veen, Zylker, van Voorthuysen, Wintgens, Sloet tot Oldhuis, Mackay, Duimaer van Twist en Stolte, alsmede de ministers van Binnenlandsche Zaken en van Koloniën.

De daarbij behandelde onderwerpen betroffen het hooger, middelbaar en lager onderwijs, de noodzakelijkheid der indiening van het eerste en tweede; wat het hooger onderwijs in het bijzonder aangaat, de wenschelijkheid eener splitsing van de leerstoelen voor de Nederlandsche taal en de vaderlandsche geschiedenis aan de hoogeschool te Leiden, en, omtrent het lager onderwijs, de werking der wet op dat onderwerp, de regeling en organizatie van 's rijks kweekscholen tot vorming en opleiding van onderwijzers, den toestand dezer laatsten in Nederland, de bijdragen aan gemeenten, door de tot eene behoorlijke inrigting van het lager onderwijs vereischte uitgaven te zwaar gedrukt, eindelijk de handhaving der regten van bijzondere scholen.

Voorts werd in het breede besproken de toestand der Delftsche akademie als school tot vorming van ambtenaren voor onze Indische bezittingen en burgerlijke ingenieurs, en de aan die instelling te geven hervorming, waarbij ook uitvoerig gewaagd werd van de middelen die al of niet tot verbetering zouden kunnen strekken, en zulks in verband met de denkbeelden in het Voorloopig Verslag en de Memorie van Beantwoording dienaangaande ontwikkeld; wordende hierbij ook aangevoerd het voor de benoeming van Indische ambtenaren bestaande radikaal-stelsel.

De algemeene beraadslagingen zijn niet afgeloopen, maar zullen op morgen voortgezet worden.

'sGRAVENHAGE, 7 Dec. Z. M. de Koning en Z. K. H. de prins van Oranje zijn heden morgen ten 5 ure met een extra spoortrein uit deze rezidentie naar het Loo vertrokken, doch zullen aldaar slechts eene week verblijven.

BREDA, 6 Dec. Door den minister van Oorlog is aan de Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk alhier, de leverancie opgedragen van 1700 katoenen hemden, 500 linnen handdoeken, 300 linnen voorschoten, 1400 gebreide katoenen slaapmutsen en 500 paar vetlederen muilen, zijnde deze voorwerpen bestemd voor de militaire hospitalen.

ARNHEM, 6 Dec. Het provinciaal geregtshof van Gelderland heeft Vrijdag ll. bevestigd het vonnis door de arrondissements-regtbank alhier op den 16den Okt. ll. gewezen, waarbij B. H. K. D. K., deurwaarder bij de direkte belastingen, wonende te Elburg, ter zake van omkooping, door het tegen ontvangst van een geschenk zich te onthouden van iets te doen dat zijn pligt medebragt, was veroordeeld tot drie jaren gevangenis en *f* 100 boete.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Dec. De Keizer en de Keizerin zijn in de hoofdstad teruggekeerd.

— Er is ter beurze een nieuwe financiëele onderneming aangekondigd, welke men vermoedt dat v[an] de Porte uitgaat. Men beweert altans dat zij van de[n] hoogen koers in Europa wil gebruik maken om m[et] voordeel het muntpapier in te koopen, dat zij wil ve[r]nietigen, door middel van het geld van de laatstel[ijk] te Londen gedane leening. Met dat oogmerk zou [zij] door een bankiershuis te Galata den wisselkoers in [de] hoogte doen drijven. Dit gerucht, hoeveel bevestigi[ng] het verdient, heeft echter te Konstantinopel sommi[ge] bankiershuizen genoopt zich met elkander te verbinde[n] en maatregelen te beramen tegen de gevolgen, wel[ke] ten nadeele van het openbaar krediet, uit deze aan h[et] Turksch goevernement toegeschrevene spekulatie, zoude[n] kunnen voortspruiten.

— Uit Lissabon ontvangen tijdingen dd. 3 Dece[m]ber melden, dat de Koning de mazelen heeft. [De] ziekte volgt haar gewonen loop, en men verwacht [eene] spoedige herstelling van Z. M.

— De *Gaceta* van Madrid die heden hier ontvang[en] is, bevat in haar geheel de troonrede, waarmede [de] Koningin van Spanje de zitting der Cortes heeft ge[o]pend. De voornaamste zinsneden van dit vrij lan[g] staatsstuk volgen hier:

»De H. Vader gaat voort mij de grootste bewijz[en] zijner welwillendheid te geven, en zelve wenschen[de] een einde te maken aan de moeijelijkheden ontsta[an] uit de tijdsomstandigheden heb ik aan mijnen ambass[adeur] te Rome instruktiën gegeven, ten einde hij g[e]meenschappelijk met den H. Stoel, en ten meeste vo[or]deele van de Kerk en den Staat de beslissing van al[le] hangende vraagpunten bevordere.

»'t Is mij een genoegen u te berigten, dat onze b[e]trekkingen met de bevriende mogendheden op dit oogen[]blik zoo hartelijk en opregt mogelijk zijn.

»Ik heb alle middelen, die met de nationale e[er] strooken, aangewend, om de verstoring van den vre[de] tusschen twee door broederlijke banden vereenigde la[n]den te verhoeden; mogt evenwel, ondanks mijne we[n]schen en hoop, niet spoedig door middel van vree[d]zame onderhandelingen een goede uitkomst erlang[d] worden, dan zal ik tot de bereids gereed zijnde mi[d]delen mijne toevlugt nemen en dat met evenveel nadr[uk] en geestkracht, als mijne gematigdheid en verzoening[s]geest zijn geweest gedurende den langen loop der o[n]eenigheden, die met het Mexikaansche goeverneme[nt] zijn ontstaan. Verscheidene schepen van het in Hava[na] vereenigd smaldeel zijn reeds vertrokken, om in [de] wateren van Tampico en in die van het eiland de [] Sacrificios een stelling in te nemen, ter bescherm[ing] der belangen en van het leven mijner onderdanen.

»De Keizer van Marokko heeft ('t geen hij tot hierto[e] niet gedaan had) een beginsel erkend, 't welk in [de] traktaten met Spanje besloten is, en dienvolgens er[] toegestemd om een schadevergoeding te geven voor h[et] schip, 'twelk de Mooren van het Riff meer dan tw[ee] jaren geleden genomen hebben. Ik vertrouw dat hij a[an] onze overige eischen dezelfde geregtigheid zal late[n] wedervaren, en dat ik niet behoeven zal tot dwangmaat[re]gelen mijne toevlugt te nemen, om de Spaansche v[lag] te doen eerbiedigen, en de herhaling te verhoeden v[an] de door de bewoners van het Riff op verschillende tijd[en] gepleegde buitensporigheden tegen onze nederzetting[en] en koopvaardijschepen.

»De toestand onzer koloniën is steeds bloeijend. [] hervormingen in de administratie er van gebragt, m[] wier verbetering zich mijne Regering met bijzondere zo[rg] bezig houdt, geven en zullen voortdurend op groo[te] schaal de uitkomsten geven, welke de natie er van m[ag] verwachten. 't Is mij aangenaam u te mogen verklar[en] dat er krachtige maatregelen zijn genomen opdat de vro[e]ger verlatene bezittingen in de golf van Guinea d[e] hoogen handelsvoorspoed bereiken, dien de geografisc[he] ligging haar verzekert.....

»Mijn goevernement zal u verscheidene wetsvoorst[ellen] aanbieden. Het land wenscht sinds lang eene persw[et] welke onder de bescherming der jury eene vrije bedisk[us]siëring der algemeene belangen en der ministrieë[le] handelingen veroorlooft en tevens de onschendbare re[g]ten en priviligiën van den troon, de magt der Corte[s] de Katholieke Godsdienst en de eer der burgers han[d]haaft.

»'t Is niet minder noodzakelijk, dat er verbetering[en] worden gebragt in de gemeentewetten en die der pr[o]vinciale afgevaardigden, welke verbeteringen gesch[ikt] zijn om de tusschenkomst der bevolkingen, wat hun[ne] regtstreeksche belangen betreft, te vergemakkelijke[n] zonder de handelingen van het goevernement te bele[m]meren, en haar de onmisbare hulpmiddelen te sche[n]ken, ten einde in hare behoeften te voorzien, zond[er] de inning der belastingen en de ontvangsten der scha[t]kist te schaden. Ter voltooijing dier verbeteringen zulle[n] u de wetten van den Staatsraad tot onderzoek word[en] aangeboden, om in de administratie regelmaat [te] brengen, hare werking te versnellen en beteren wa[ar]borg van geregtigheid en regelmatigheid te geven a[an] de zoo wel openbare als partikuliere belangen."

— In het onlangs uitgekomen leven van Vidocq leest men het volgende:

Een dief bij uitnemendheid, genaamd Beaumont, stal zekere dag onder het *directoire* de kas van de policieprefektuur. In die kas bevinden zich niet alleen veel geld en bankbriefjes, maar bovendien de kostbaarheden die op den openbaren weg gevonden of wat bij dieven of heelers ontdekt is.

Die kas bevond zich in een aan het bureau van den divizie-chef der veiligheidspolicie belendend vertrek. Beaumont ging vaak naar dit bureau. Hij bespiedt het oogenblik dat de divizie-chef afwezend en de kassier nog niet gekomen was, kleedt zich in een zwarten rok, die hem het voorkomen geeft van een hoofdambtenaar, en om op zijn gemak te *werken* begeeft hij zich naar een wachtpost en verzoekt den officier, die hem voor een kommissaris houdt, twee soldaten, welke hem zonder bezwaar gegeven worden.

Beaumont plaatst hen als schildwachten aan beide einden van den gang, die naar de kas en het bureau van den chef leidt, en beveelt hun niemand tot nader order binnen te laten. 't Was vermetel maar zeker. Beaumont, die valsche sleutels had doen maken, vult zijne zakken met bankbriefjes, goud, kostbaarheden en verwijdert zich, tot de schildwachten zeggende:

„Ik ga naar den administrateur. 't Is noodzakelijk dat de zaken in denzelfden staat blijven, waarin ik ze gebragt heb. Laat niemand binnen tot mijne terugkomst."

Het uur dat de bureaux geopend worden slaat; de kantoorbedienden naderen.

„Men gaat niet door!" roepen de schildwachten, het geweer vellende.

Eindelijk komt de chef, die evenmin wordt toegelaten. Hij begeeft zich naar den wachtpost; de officier weigert de soldaten terug te roepen, die door een hem onbekend, maar zeker hoog, ambtenaar op post zijn gesteld.

Nu was er niets minder noodig om de schildwachten af te lossen dan de tusschenkomst van den burger Cochon, minister van policie.

En wat ziet men binnentredende? De kas bestolen!

ENGELAND.

LONDEN, 5 Dec. Tijdingen uit Indië ontvangen melden, dat met openbare vreugdeblijken den 1sten November de proklamatie der Koningin is afgekondigd. Dit belangrijk staatsstuk luidt als volgt:

„Viktoria, door Gods genade, enz.

„Aangezien wij uithoofde van verscheidene ernstige redenen op raad en met goedkeuring der lords en van de leden van het Lagerhuis, in parlement vereenigd, op ons het bestuur hebben genomen der landen die tot hiertoe voor ons beheerd werden door de O. I. Kompanjie, zoo doen wij bij deze te weten, dat wij naar den raad en met goedkeuring van het Parlement, ons met het gezegde bestuur belast hebben en alle onze onderdanen der gezegde landen vermanen ons en onze opvolgers getrouw te zijn en zich te onderwerpen aan het gezag dergenen, welke wij in onzen naam en voor ons met de Regering van genoemde landen mogten belasten.

„Vol vertrouwen in de loyauteit, het beleid en het verstand van onzen geachten en welbeminden neef en raadsheer Charles John, burggraaf Canning, benoemen wij hem tot onder-koning en goeverneur-generaal in onze gezegde landen, en wij gelasten hem in onzen naam de Regering er van te leiden ingevolge de bevelen en reglementen, welke hem door een onzer eerste staatssekretarissen zullen worden overgemaakt.

„Wij bevestigen in hunne burgerlijke en militaire ambten allen, die op dit oogenblik in dienst der O. I. Kompanjie zijn, doch zij moeten zich onderwerpen aan de wetten en reglementen die zullen worden ingesteld.

„Wij doen te weten aan alle inlandsche vorsten dat al de traktaten, tusschen hen en de O. I. Kompanjie gesloten, door ons aangenomen zijn en zorgvuldig zullen geëerbiedigd worden; wij vertrouwen dat zij ze ook hunnerzijds zullen eerbiedigen.

„Wij begeeren geen vergrooting onzer tegenwoordige bezittingen.

„Wij zullen geenerlei aanval tegen onze landen of tegen onze regten dulden, evenmin zullen wij dien dulden tegen de landen en regten van anderen. Wij zullen de regten, de waardigheid en de eer der inlandsche vorsten als de onze eerbiedigen, en wij begeeren dat zij, zoowel als onze eigene onderdanen van den voorspoed en den maatschappelijken vooruitgang genot hebben, die slechts door den vrede en een goede regering kunnen verkregen worden.

„Wij achten ons jegens de inboorlingen onzer landen in Indië door dezelfde pligten gebonden, als die wij jegens onze andere onderdanen te vervullen hebben; en die pligten willen wij, onder Gods zegen trouw en gemoedelijk vervullen.

„Hoewel vastelijk overtuigd van de waarheid des Christendoms verklaren wij, dat wij noch het regt noch den wil hebben om onze overtuiging aan een onzer onderdanen op te dringen.

„Wij kennen en eerbiedigen de gevoelens van liefde, waarmede de inboorlingen van Indië den grond beschouwen, dien zij van hunne voorvaderen geërfd hebben, en wij wenschen, hen in al hunne regten ten aanzien van dien grond te beschermen, mits op voorwaarde dat zij aan de billijke eischen van den Staat voldoen. En wij bevelen, in 't algemeen, dat bij de toepassing der wet de oude regten en gebruiken van Indië in 't oog gehouden worden.

„Wij verklaren dat 't onze wil en begeerte is, dat niemand uithoofde van zijn geloof of godsdienst hetzij begunstigd of vervolgd worde, en allen de gelijke en onpartijdige bescherming der wet genieten. En wij bevelen nadrukkelijk aan allen, die met eenig gezag bekleed zijn, zich met de geloofs- of godsdienstzaken onzer onderdanen niet te bemoeijen, op straffe van onze hoogste ongenade.

„Wij verklaren dat, zooveel mogelijk, alle onze onderdanen, welke hun stam of geloof zij, vrijelijk en onpartijdig tot alle bedieningen in onze dienst zullen worden toegelaten, indien zij door hunne opvoeding, talenten en eerlijkheid in staat zijn die te vervullen.

„Wij betreuren de rampen en de ellende waarin Indië gestort is door eerzuchtige lieden, die hunne landgenooten door valsche geruchten misleid en tot opstand aangespoord hebben. Onze magt is bewezen geworden door de onderdrukking van den opstand. En wij wenschen onze goedertierendheid te bewijzen door vergiffenis te schenken aan hen, die er aan deel genomen hebben en tot hun pligt willen terugkeeren.

„Bereids heeft onze onder-koning en goeverneur-generaal, ten einde het storten van bloed te doen ophouden en Indië te bevredigen, in eene provincie een algemeene amnestie, op zekere voorwaarden, aan de groote meerderheid aangeboden, die gedurende den opstand zich schuldig aan misdaden tegen ons goevernement heeft gemaakt, en de straf doen kennen, waaraan zij zullen worden onderworpen, wier misdaden niet kunnen worden vergeven. Wij bevestigen en bekrachtigen de handelingen van onzen onder-koning en goeverneur-generaal en proklameeren wijders wat volgt:

„Onze goedertierendheid zal verleend worden aan alle opstandelingen, behalve aan hen, die mogten overtuigd worden van daadwerkelijk deel genomen te hebben aan de vermoording van Engelsche onderdanen. Ten aanzien van dezen veroorlooft de geregtigheid geen goedertierendheid.

„Aan hen, die vrijwillig de moordenaars beschermd hebben, wetende dat zij moordenears waren, of aan hen, die de hoofden of aanvoerders van den opstand zijn, kan men slechts het leven schenken; maar hun straf zal na onderzoek der omstandigheden, welke hen tot opstand hebben gedreven, geregeld worden, en veel toegevendheid zal hun worden verleend, wier misdaden schijnen te zijn veroorzaakt door een te groot vertrouwen in de valsche geruchten, door eerzuchtige lieden verspreid.

„Aan allen, die tegen het goevernement gewapend zijn beloven wij vergiffenis, amnestie en vergetelheid hunner misdaden tegen ons, onze kroon en onze waardigheid, op voorwaarde dat zij huiswaarts keeren en hun vreedzamen arbeid hernemen.

„'t Is onze koninklijke wil dat die gratie en amnestie aan al degenen worde verleend, die vóór den 1en Januarij aanstaanden deze voorwaarden aannemen.

„Wanneer door Gods barmhartigheid de rust hersteld zal wezen, is het onze vurige wensch de Indische industrie aan te moedigen, openbare werken te ondernemen en ten voordeele al onzer onderdanen het land te regeren; hun voorspoed zal onze magt, hunne tevredenheid onze veiligheid en hunne dankbaarheid onze belooning zijn. Wij bidden God aan u en uwe dienaren de verwezenlijking onzer beden tot welzijn van ons volk te schenken."

— De *Medical Times* deelt mede, dat de Prins van Wales den winter te Rome doorbrengen, doch daar in het strengste incognito leven zal.

— In verscheidene bladen is een artikel overgenomen van het orgaan van Mazzini, waarin deze omwentelingsman de Italiaansche volksvrienden voor Piëmont waarschuwt. „Geen Sardinische Koning", leest men in dat stuk, „heeft de roeping voor Italiëns vrijheid het zwaard te trekken, of de bedoeling voor andere dan persoonlijke inzigten, een schot kruid te verspillen."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 7 December.

BEVALLEN (2 Dec.): E. J. Stark, geb. Focke, Z. — (3 Dec.): L. F. Müller, geb. Te Winkel, Z. - W. J. Zeelt, geb. Frielink, Z. - A. M. Schneider, geb. Groebe, Z.

OVERLEDEN (2 Dec.): R. Benedictus, geb. Coopman, 43 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 6 Dec. België 2½ pc. 56.75p; 4½ pc. 99.75; Metal. 82.35g; Nation. 82.75; Spanje 1½ pc. 29.81¼ p; 3 pc. 42.

PARIJS, 6 Dec. Rente kont. 4½ pc. 96.50, op tijd 3 pc. 74.—; Credit mobilier 9.60; Fr.-Oost. Spoorw. 648; Spanje 1½ pc. 30¾; 3 pc. 42⅞; Rom. Leening —.

MADRID, 4 Dec. Spanje 3 pc. 43.30; 1½ pc. 31.25.

LONDEN, 6 Dec. Cons. 97⅞; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 20; 4½ pc. Peru 93⅝; 3 pc. id. 75; 4½ pc. id. doll. bonds 80; Grenada uitgest. 5¾; id. werkelijke 20⅞; 5 pc. Venezuela 42½; 2¼ pc. id. 16; 5 pc. Port. 47¾; 3 pc. Spanje 47; 1½ pc. id. 30¾; Amortiz. 6¼; Coupons 10; 4½ pc. Russen 103; 5 pc. id. 113½; 2½ pc. Holland 66¾; 4 pc. id. 101¼; Illinois Shares 72; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 91¼; Ecuador 16⅞.

WEENEN, 6 Dec. Met. 5 pc. 85.30; Nat. 85.90; Bank-Aktiën 963; Noord-Bahn akt. 171; Credit Anst. 241; O.-Fr. Spoorw. akt. 259; Lomb. Venetiaans. 126.—; Nieuwe 100; Wissel op Londen 3/m. 10.21; Goud 1¼; Zilver —.

BERLIJN, 6 Dec. Stieglitz 5de serie 103⅞; 6de id 108⅜; Rusland 5 pc. 111½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅜ Diskonto 5.

HAMBURG, 6 Dec. Mexikanen 4⅜, Spanje 3 pc. 39; 1½ pc. 28⅞, Rusland 5 pc. 106½, 4½ pc. —, Vereinsbank 97¾, Noord-Duits. bank 86¾, Wissel op Londen 3/m. —.—; Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 6 Dec. Metalliek 5 pc. 81⅝, Spanje 3 pc. 41⅛; 1½ pc. 30, Wissel op Londen 117⅜, Weenen 120¼, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 4.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		6 DEC. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106	a 106⅛	
Nederl. Bank	4 „		„	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 3/16	„ 64 7/16	64¼
Dito Dito	3 „	75 11/16	„ 75¾	
Dito Dito	4 „	97 15/16	„ 98 1/16	98
Amortis. Syndik.	3½ „	92½	„ 92¾	
Aand. Handel-Maatsch.	„	141[illegible]	„	
Oost-Ind. Leening	4 „		„	
Aand. Holl. Spoorweg.			„	
Leening idem	4½ pCt.		„	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „	101¼	„	
Maatschappij van Weld.	4 „		„	
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ „		„	
Dito bij *Rothschild*	2½ „		„	
Frankrijk, Certifikaten	3 „		„	
Spanje, Obligatiën	1½ „	30⅛	„ 30 3/16	30⅛
Dito	3 „	45⅞	„	
Dito Binnenl.	3 „	41⅝	„ 41 11/16	
Amortisable Schuld			„ 6¼	
Bewijzen Coupon		6 1/16	„ 6⅛	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*		87¼	„	
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	47 1/16	„ 47⅛	
Dito 1856	3 „	45¾	„ 45 13/16	45¾
Dito Uitgestelde			„	
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	106⅜	„ 106½	
Dito bij idem 1828/1829	5 „	103⅞	„ 104	
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	91⅞	„	
Dito bij idem 1840	4 „	86 3/16	„	
Dito bij *Stieglitz*	4 „	85⅞	„	
Dito Nieuwe	4 „		„	
Dito 5de Serie	5 „	98⅛	„ 98¼	
Dito 1855, 6de Serie	5 „	102¼	„ 102⅜	
Dito adm. te Hamburg	5 „		„	
Dito dito te Londen	5 „		„	
Dito dito dito	4½ „	98⅞	„	
Inschrijving in Assignat.	6 „	66⅛	„	
Certifikaten van dito	6 „	66¼	„	
Spoorweg Aktiën	5 „	80	„ 80½	80
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ	157½	„	
Obligatiën	4 pCt.	81⅞	„ 82	
Pruissen, Obligatiën	4½ „		„	
andeelen 1854	3½ „	208	„	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „	80¼	„	
Dito dito	4 „		„	
Dito Metalliek	5 „	78⅛	„ 78¼	78⅛
Dito Rente Amsterdam	5 „	87	„ 87⅛	
Dito Nationale 1854	5 „	78 7/16	„ 78⅝	78½
Dito dito	2½ „	39 3/16	„ 39⅝	
Weener Bank-Aktiën	ƒ	1110	„	
Dito Aand. fl. 250, 1839	„	394	„ 395	
Dito dito 250, 1854	4 pCt.	336½	„	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			„	
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 „		„	
Dito bij *Rothschild*	5 „		„	
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 „		„	
Dito	3 „		„	
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 „	99⅝	„ 99 11/16	
Dito 1839 van £ 100	5 „	99¼	„	
Dito 1843 „ £ 100	4½ „	99¼	„	
Dito 1852	4½ „		„	
Dito 1858	4½ „		„	
Sardinië	5 „		„	
Peru, Geldl. 1854	4½ „		„	
Dito te Parijs			„	
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	16 5/16	„ 16⅞	
Venezuela, dito 6 pCt thans	5 „	40½	„ 40⅝	
Dito Uitgestelde	2½ „	15	„ 15 1/16	
Grenada, Obligatiën	3½ „	20 1/16	„ 20[illegible]	20[illegible]
Dito Uitgestelde		5 13/16	[illegible]	
Mexiko dito	3 „	[illegible]	[illegible]	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito dito	B. [illegible]		[illegible]	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		„	
Amerik. Bank-Aktiën			„	
Illinois Spoorweg-Aandeelen			„	
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84¾	„	
Louisiana	5 „		„	
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 „	3½	„	

Handel-Maatschappij kontant 141¾, ⅞; Russische Spoorweg doorgef. 244½, 245½, 244½; Hypotheek 4½ pCt. 90⅝; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. 131, 131½.

Uitgezonderd Russische en Spaansche waren overige fondsen in meer of mindere mate flaauwer gestemd.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 11/16	2/m. Livorno	*f* 39⅛
Zigt "	" 56 3/16	" Napels	" 80
2/m. Bordeaux	" 55⅜	3/m. Petersburg	" 1.71
½/m. "	" 55¾	6/w. Weenen	" 113
3/m. Madrid	" 238	" Augsburg	" 35½
" Cadix	" 240	" Frankfort	" 99
" Sevilië	" 237	2/m. Hamburg	" 34 15/16
" Bilbao	" 237	Zigt "	" 35 3/16
" Lissabon	" 41	2/m. Londen	" 11.70
" Porto	" 41	Zigt "	" 11.77½
2/m. Genua	" 45¾	Rotterdam	" ⅛

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 29,95	à —	Pruissische	*f* 34 11/16	à —
Napelsche	" —,—	" —	Spaansche	" —,—	" —
Div. in £	" 11,67½	" —	Hamb. Russ.	" 34⅛	" —
Eng. Russen	" 11,67½	" —	Russ. in Z. R.	" 34 7/16	" —
Fransche	" 55½	" —	Polen " P. R.	" —	" —
Belgische	" 55⅞	" —	" " Fl.	" 27	"

Coupon Mexiko 1 Jan. 1854 *f* 14⅜ à 14½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,65 à 9,75
Oude Gerande Dukaten	" 5,50 " 5,60
Wigtige Souvereinen	" 11,65 " 11,75
" Pistolen	" 9,50 " 9,60
Stukken van 20 Franks	" 9,25 " 9,35

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10 à 11 pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks	" 2,33 " 2,36
Brabandsche Kroonen	" 2,65 " 2,70
Fransche	*f* 2.70 *f* 2,75
Pruissische Daalders	" 1,74 " 1,77
Zilver 1000 à 980	" —,— " —,—
" 900 " 700	*f* 104,20 à 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 Dec.

Tarwe in een doen: 132 ℔ b. Poolsche *f* 320; 133, 134 ℔ dito *f* 330, 335/37; 126 ℔ o. dito *f* 290; 134 ℔ Lubecker *f* 310; 134 ℔ j. Bovenl. *f* 280; 135 ℔ n. dito *f* 270; 132 ℔ Nassau Dietze *f* 298.

Rogge veelal iets lager: 124 ℔ Fransche *f* 192; 125 ℔ Pruiss. *f* 203; 126 ℔ j. Belg. *f* 193 kt.; 149/2 ℔ n. Inlands. *f* 192; 119 ℔ Petersb. *f* 180; 114, 116; 119 ℔ dito *f* 170, 174, 176; 116 ℔ Archangel *f* 192.

Garst in een doen: 112 ℔ Deensche *f* 178; 107 ℔ fijne Zweedsche *f* 160.

Haver: Koningsb. Voer *f* 9½.

Boekweit onveranderd: 119, 120 ℔ Holst. *f* 188, 190.

Koolzaad: Deensch 71 ℒ. Op 9 vaten Olie te leveren in Dec. ek. 76½ ℒ. *Lijnzaad* in een doen: 110 ℔ Koningsb. *f* 310; 104/5 ℔ Riga *f* 9¼; 100 ℔ Archangel *f* 280; 110/11 ℔ Calkutta *f* 360. *Raapolie* op 6/w. *f* 45½; Vliegend *f* 44¼; 1°. Mei ek. *f* 43 à ⅜. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¾; Vliegend *f* 30½; 1°. Maart ek. *f* 30¾; April *f* 31¼; Mei *f* 31½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 36¾; Vliegend *f* 35.

SCHIEDAM, 8 Dec. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ Archangel *f* 178 6/w.; 141/2, 142/2 ℔ Reval *f* 202, 204 6/w.; 143/2, 145/2 ℔ Riga Poolsche *f* 176, 180 3/m.; 150/2 ℔ Fransche *f* 190 kt., 192 6/w. — Gerst: 133/2 ℔ Zweedsche *f* 176 6 w. — Moutwijn *f* 13,25; Jenever *f* 18,75; Amst. Proef *f* 20,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,90 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 6 Dec. Thomkins, Canton, Savanah.
HELVOET, 6 Dec. Batavier (st.), Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 6 Dec. Kaspersma, Eendracht, Londen.
HELVOET, 5 Dec. Lupcke, Jannetje, Batavia. - Swart, Jacoba Helena, Batavia, via Brouwershaven.

Advertentiën.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een zeer aanbevelenswaardig middel tegen de *roos*. K.... M..., te *Bolsward*, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid en sedert 9 maanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren deswegen, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet; een zijner kennissen bragt hem eene groote dosis zalf en pillen van Holloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds het gezigt en gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment*. (626)

(821) Bij J. S. DE HAAS, Boekhandelaar te Amsterdam, verschijnt op heden:

De **Vierde** en **vermeerderde** druk der

OVERWEGINGEN

BIJ HET

H. SACRAMENT DES ALTAARS,

geschikt voor de uren van Aanbidding.

(Vrij naar het Fransch).

Met eene voorrede van P. J. HESSEVELD, Pr.

In het formaat der werkjes van Lebon (214 pag.)

Prijs 20 Cents.

Het zal onnoodig zijn iets ter aanprijzing hier bij te voegen, wanneer men bedenkt dat *drie* oplagen reeds zijn uitverkocht, niettegenstaande de toenmalige prijs van 40 Cents.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

ROTTERDAM, MIDDELBURG

en daar tusschen gelegen plaatsen.

DECEMBER 1858.

Van *Rotterdam.*			u.	m.	Van *Middelburg.*			u.	m.
Dond.	9,	's morg.	8	—	Woensd.	8,	's morg.	6	—
Zaturd.	11,	"	9	—	Vrijdag	10,	"	7	—
Dingsd.	14,	"	10	30	Zondag	12,	"	7	—
Dond.	16,	"	11	30	Woensd.	15,	"	7	—
Zaturd.	18,	"	6	30	Vrijdag	17,	"	8	—
Dingsd.	21,	"	9	—	Zondag	19,	"	10	—
Dond.	23,	"	9	—	Woensd.	22,	"	5	—
Zaturd.	25,	"	10	—	Vrijdag	24,	"	7	—
Dingsd.	28,	"	10	—	Zondag	26,	"	7	—
Dond.	30,	"	6	—	Woensd.	29,	"	7	—
					Vrijdag	31,	"	8	30

Reizigers met den Rijnspoorweg aangekomen gelieven zich aan te melden bij de Direktie van het station tot het doen van sein, in welk geval de naar *Middelburg* vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.

In correspondentie met DILIGENCEDIENSTEN tusschen Middelburg en Vlissingen, Zierikzee en het veer te Zijpe, Goes en het Katsche veer.

De goederen kunnen tot één uur vóór de afvaart bezorgd worden, later aangebragt blijven dezelve tot de volgende reis liggen. (815)

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand December 1858.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM:			u.	m.
Dond.	9,	's morg.	6	—	Vrijdag	10,	's morg.	7	30
Zondag	12,	"	6	—	Dingsd.	14,	"	10	—
Dond.	16,	"	8	—	Vrijdag	17,	"	6	—
Zondag	19,	"	10	—	Dingsd.	21,	"	7	—
Dond.	23,	"	6	—	Vrijdag	24,	"	8	—
Zondag	26,	"	6	—	Dingsd.	28,	"	9	30
Dond.	30,	"	9	—	Vrijdag	31,	"	6	30

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan het Groote Hoofd.

Reizigers, met den Rijnspoorweg aangekomen, gelieven zich aan te melden bij de Directie van het Station, tot doen van sein, in welk geval de naar Zierikzee vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Te Dordrecht betaalt men voor het aanteekenen der goederen, 5 cent voor elk adres.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zanh, Marktp. B, 217. Willemstad bij den heer A. Schippers. (820)

De Drukker en Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN vestigt bij het aanstaande Hoogtijd van Kerstmis de aandacht op het bij hem uitgegeven

KERSTBOEKJEN.

Liederen die van ouds gezongen worden in den Advent en den Kersttijd,

onder Kerkelijke Goedkeuring verzameld en uitgegeven door

J. A. en L. J. ALBERDINGK THIJM.

Prijs: 30 Cents.

NB. Deze verzameling bevat 90 liedjes.

Voorts herinnert hij dat bij hem uitgegeven is de volledige **BUNDEL TEXTEN, WIJZEN en BEGELEIDINGEN** voor **Orgel** of **Piano**, getiteld:

Oude en Nieuwere Kerstliederen,

BENEVENS GEZANGEN EN LIEDEREN VAN ANDERE HOOGTIJDEN EN HEILIGE DAGEN, ALSOOK VAN DEN ADVENT EN DE VASTEN, enz.

Alle met de zangwijzen voorzien, die er bij behooren of gebruikelijk zijn, bewerkt ten dienste der zangchoren en katholieke huisgezinnen, door

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM

en

LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM

De Bundel met de muziek is te verkrijgen tot den prijs van *f* 3.30.

NB. In dezen Bundel van omtrent 140 Liederen vindt men al de wijzen van het hierboven aangekondigd kerstboekje. Met behulp van één exemplaar diens bundels en van eenige der goedkoope texboekjes zullen de zangers dus zeer gemakkelijk al die schoone echt katholieke oude liederen leeren zingen.

Deze komplete Bundel zonder de noten kost 40 Cents.

Bij bovengenoemden is van de pers gekomen en wordt verzonden:

DE

VOLKS-ALMANAK,

VOOR

Nederlandsche Katholieken,

in het jaar des Heeren 1859,

SAMENGESTELD DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

O. EQ. S. G. M.

Met 3 Plaatjes. Prijs 45 Cents.

De Tijdwijzer is weder bearbeid door den Wel-Eerw. Heer Past. VAN DER HORST, en eene Bijdrage tot de Tijdrekenkunde door den Hoog-Welgeb. Heer Jhr. W. RIVECOURT.

Tot het Mengelwerk zijn bijdragen geleverd, door

Dr W. J. F. NUYENS, GERTRUDIS C......., W. J. N. VAN DEN BERGH, G. N. TEN BRINK, Pr., K. STALLAERT, EMILE SEIPGENS, L. J. STEEMS, Mr. P. VAN DUYSE, A. D. S., Dr J. NOLET DE BRAUWERE VAN STEELAND, J. DE BUSCO, J. A. SUSANNA, S. VAN WAELHEM, LOUIS KLIEBISCH, H. J. H. PIETERS, MICH. SMITS, J. POELHEKKE, W. E. Pr., P. VAN DER PLOEG, P. DOROTHEA, GUIDO GEZELLE, Pr., E. VAN O., J. J. V. KUYL, J. DYCKMANN, Pr., J. BOHL, JGZ., P. J. KOETS, Mr. C. H., D. J. VAN MEERDEVOORT, V. L., Pr.

is verkrijgbaar:

SOUVENIRS,

SUR LES QUATRE DERNIERS PAPES ET SUR ROME PENDANT LEUR PONTIFICAT,

PAR

Mgr. Cardinal WISEMAN.

Gr. vol. in-8°. (502 pages) avec 4 portraits *f* 2
Idem in het Engelsch *f* 14

Sermons du Père Bridayne, 7 vol. *f*

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.